

Gefopt door gevoel

Het moeilijke, genuanceerde verhaal. Bijna niets is zó lastig aan de man te brengen als dat. Veel te slaapverwekkend immers. En dat is niet voorbehouden aan bepaalde groepen in de samenleving. Nee, stiekem hebben we daar allemaal wel een beetje last van. Neem bijvoorbeeld onze pensioenen: pensioenfondsbestuurder André Snellen legt in deze *Forum* uit hoe de fondsen al jaren met man en macht deelnemers proberen uit te leggen hoe het nou precies zit. Tevergeefs: 'Als mensen het woord pensioen horen, vallen ze in een diepe slaap. Brieven van het pensioenfonds worden niet opengemaakt.' Tegelijkertijd leeft er wel het idee, zo constateert Snellen, dat we 'gefopt' worden. Het besef dat werkgevers ontzettend veel geld bijleggen als het gaat om pensioenpremies, ontbreekt volledig.

Ik vind dat verontrustend. En wat voor pensioenen geldt, gaat uiteraard ook op voor andere onderwerpen. Hoeveel mensen zouden zich nu écht verdiept hebben in het Associatieverdrag met Oekraïne alvorens naar de stembus te togen? Ga er ook maar aanstaan: bijna 400 pagina's door ploeteren. Dan is het makkelijker om je simpelweg aan te sluiten bij het kamp waarvan het standpunt het best aansluit bij je gevoel. Of gewoon niet te gaan stemmen natuurlijk. Nogmaals: het

is begrijpelijk, maar het baart me wel zorgen. Omdat het moeilijke, genuanceerde verhaal kansloos lijkt te zijn op deze manier.

Een onderwerp waar dat zeker ook mee zou kunnen gebeuren is TTIP, het handels- en investeringsakkoord tussen de VS en de EU waarover al enige tijd wordt onderhandeld. Voor een handelsland als Nederland is TTIP van groot belang. Tegenstanders hebben echter al aangekondigd een referendum hierover te willen organiseren. Let wel: er ligt nog niet eens een onderhandelingsresultaat, want in dat stadium zijn de onderhandelingen nog lang niet.

Daarom ben ik ook zo blij dat werkgevers en werknemers in de SER overeenstemming hebben bereikt over de inzet voor de TTIP-onderhandelingen. In het SER-advies wordt uitgebreid ingegaan op alle maatschappelijke zorgen die er leven. SER-voorzitter Mariëtte Hamer hoopt dat het advies een belangrijke rol kan gaan spelen in een goed geïnformeerd debat over TTIP. Ik hoop het van harte met haar mee. Maar ben er niet helemaal gerust op.

Hans de Boer
Voorzitter VNO-NCW

SCHIJNOPLOSSING

ENERGIE - Klimaatwet PvdA en GroenLinks gaat ten koste van welvaart en banen

Een duurzame energievoorziening van 100 procent in 2050. Dat is wat PvdA-leider Diederik Samsom en diens GroenLinks-collega Jesse Klaver met hun voorstel voor een Klimaatwet willen afdwingen. Nobel streven, maar niet realistisch. Ja, verduurzaming van de energievoorziening en vermindering van de CO₂-uitstoot zijn nodig om het klimaatprobleem op te lossen. Maar dat is een wereldwijd probleem, dat ook op die schaal moet worden

aangepakt. In Parijs is vorig jaar afgesproken om in 2050 minimaal 80 procent en liefst 95 procent minder CO₂ uit te stoten dan in 1990. In Nederland doen we dat in de vorm van het Energieakkoord. Een Klimaatwet invoeren met extra doelstellingen heeft geen toegevoegde waarde. Sterker: het is een schijnoplossing die uiteindelijk welvaart en banen zal kosten.

De indieners vertellen er namelijk niet bij hoe die doelstellingen gerealiseerd moeten worden. Verduurzaming van de gebouwde omgeving kost bijvoorbeeld honderden miljarden euro's. Het is één ding om volgende kabinetten te binden aan mooie milieudoelen, maar

als je het daarbij laat schiet niemand er iets mee op. We hebben behoefte aan – breed gedragen – plannen en afspraken om de transitie snel op gang te krijgen. In het Energieakkoord worden doelstellingen wél gekoppeld aan concrete maatregelen.

Het akkoord is gesloten door overheden, milieuroorganisaties, de vakbeweging en het bedrijfsleven. De oplossingen die gezamenlijk worden bedacht om tot verduurzaming te komen, kunnen ook in het buitenland worden toegepast. Zo draagt Nederland bij aan de mondiale aanpak van het klimaatprobleem, en verdienen we er ook nog wat aan: win-win.

Voor de verplichtingen uit de Klimaatwet zal het draagvlak ontbreken bij burgers, bedrijfsleven en overheid. Daarnaast zullen veel bedrijven door nationale maatregelen die internationaal slecht uitwerken, worden gedwongen om hun deuren te sluiten of te verhuizen naar het buitenland. Zij kunnen vanuit Nederland niet meer concurreren met bedrijven in landen waar minder zware doelstellingen gelden. Zo red je het klimaat niet.

Frits de Groot, teammanager Energie

REEK VAN DEN BERGH/ANP

Wat Samsom en Klaver er niet bij vertellen, is hoe hun doelstellingen gerealiseerd moeten worden

Onze gezondheidszorg verbeteren en geld verdienen, wie kan daar tegen zijn?

HELP PREVENTIE

ICT- Waarom we niet bang moeten zijn voor big data in de zorg

Zorg en ict. Dat is een moeilijke combinatie. Dan wordt het 'zorgen over ict'. Liever praten we over preventie in de zorg. Dat komt goed uit. Immers: preventie in de gezondheidszorg kan juist met ict een handje geholpen worden. In Nederland is er heel veel medische informatie beschikbaar. In vergelijking met andere ontwikkelde landen is veel van deze informatie digitaal opgeslagen en bovendien gestandaardiseerd, dus makkelijker uitwisselbaar. Stel dat je over iedereen in Nederland gezondheidsgerelateerde data kunt combineren. En je laat ict-bedrijven hier data-analyses mee doen. Dan komen we nieuwe patronen en aanwijzingen op het spoor, die de effectiviteit van de gezondheidszorg ingrijpend kunnen verbeteren. Je komt er dan achter dat kleine gedragsveranderingen of ingrepen later groot leed (en kosten) voorkomen. Je komt op het spoor van geheel nieuwe behandelmethode. En je krijgt en passant veel meer informatie over de effectiviteit van de gezondheidszorg zoals we die nu kennen.

Met big data valt een wereld te winnen. Maar eerst eentje te overwinnen. Want zeg 'big data' en je hebt meteen een schrikbeeld: die van onze privacy. Als burger wil ik absoluut niet dat anderen zonder mijn toestemming informatie over mijn gedrag of medische status kunnen inzien. Zeker niet als ik daar geen controle over heb. Maar ik heb er geen bezwaar tegen als die informatie geanonimiseerd wordt gebruikt voor een betere gezondheidszorg. Sterker nog, dat idee juich ik van harte toe.

Wat moet er dan gebeuren? Allereerst moet de rijksoverheid uit zijn ivoren toren komen. Gereguleerde concurrentie betekent niet dat je als overheid geen rol meer hebt of alleen marktmeester bent. Juist bij dit onderwerp hebben we bij uitstek een nationale strategie en regie nodig, ook met aandacht voor de privacy en de ethische vragen die hierbij spelen. Bovendien kan Nederland een voorlopersrol krijgen, met zijn verre gaande mate van digitalisering en standaardisatie van medische informatie. Dat kan zich op termijn ook vertalen in nieuwe exportkansen. Onze gezondheidszorg verbeteren en dan ook nog geld verdienen, wie kan daar nu tegen zijn?

Anthony Stigter, beleidssecretaris gezondheidszorg

ZWART GAT

PENSIOEN - Maak bijdrage vanuit de werkgever beter zichtbaar voor werknemer

Als werknemers het woord pensioen horen, krijgen ze een soort waas voor hun ogen. Ze voelen zich benadeeld omdat het enorme pensioenvermogen niet wordt gebruikt voor

het indexeren van de pensioenen. Of ze denken dat hun inleg in een groot zwart gat verdwijnt en ze er straks nauwelijks nog wat van terug zien. Dat doet geen recht aan de werkelijkheid. Wat veel werknemers niet beseffen, is dat hun werkgever gemiddeld twee keer zoveel bijdraagt als zichzelf aan hun pensioen. Voor werknemers is die bijdrage vanuit de werkgever volkomen onzichtbaar. Ik vind dat dat anders moet en kan. Nu er de komende tijd opnieuw gesproken wordt over de toekomst van ons pensioenstelsel, zijn er een paar zaken die daar aan bij kunnen dragen.

Een transparantere pensioenpremie is nodig om werknemers meer betrokken te krijgen bij hun pensioen. Door iedere werknemer een persoonlijk pensioenvermogen te laten opbouwen, wordt het voor hen veel duidelijker waar het geld heengaat. Mensen zijn doorgaans goed op de hoogte van wat op hun eigen spaarrekening staat. Zo moet de pensioenopbouw ook gezien worden. Maar dan wel een spaarrekening voor een inkomen voor later. Als werknemer weet je dan beter wat jij en je werkgever in een jaar hebben betaald en wat je op dat moment hebt opgebouwd.

Voor de ondernemer betekent een zogenoemde premieovereenkomst duidelijkheid over de in te leggen premie, in plaats van constante fluctuaties. Essentieel is in elk geval dat het toekomstige systeem eenvoudiger is dan het huidige. Hopelijk wordt de pensioenpremie voor de werknemer op die manier weer écht een motiverende arbeidsvoorwaarde. Precies zoals de werkgever dat ook bedoeld heeft.

Hedda Renooij, beleidssecretaris pensioen

Dat werkgevers twee keer meer bijdragen aan hun pensioen dan werknemers, beseffen ze niet

Niet alles wat op het Binnenhof ter tafel komt, resulteert uiteindelijk in beleid, wetten en maatregelen. Een minister laat een proefballonnetje op, een Kamerlid stelt mondeling of schriftelijk kritische Kamervragen. Debatten leveren moties op die wel of niet worden aangenomen door de meerderheid van de Kamer. Ook dat is politiek.

RUTTE: HETE OEKRAÏENSE AARDAPPEL AFKOELEN

Het kabinet wil zijn reactie op het Oekraïne-referendum over het Britse referendum over een Brexit heen tillen. Die reactie volgt wel 'heel snel' na 23 juni, belofde premier Rutte de Tweede Kamer tijdens een debat over het eigen referendum. Rutte wil zijn ijsers in het vuur houden in de onderhandelingen met Brussel over de implicaties van het referendum. Nu al zeggen wat het kabinet met de nee-stem gaat doen, zou dat proces verstoren. Maar als uit de onderhandelingen geen voorstel rolt dat voor een Kamermeerderheid acceptabel is, wordt het handelsverdrag met Oekraïne niet geratificeerd, aldus Rutte.

Verschuilde oppositiepartijen willen daar niet op wachten. SP-Kamerlid Harry van Bommel vond dat Rutte zo een 'fopspeen' van het referendum maakt. CDA-fractievoorzitter Sybrand Buma zag 'met pijn in het hart' geen andere weg dan het intrekken van de Nederlands steun voor het verdrag. Volgens PVV-leider Geert Wilders zou het 'bedrog' zijn om de uitslag van het referendum te negeren. Hij heeft een klacht ingediend over het uitstel bij de voorzitter van de Tweede Kamer. De behandeling van die klacht kan echter al gauw een paar maanden duren, dus het is de vraag of Rutte daardoor sneller tot een reactie kan worden gedwongen.

ASSCHER BUIGT ZICH OVER STAGIAIRE

PvdA-Kamerlid John Kerstens meldt trots dat zijn motie om misbruik van stages en werkervaringsplaatsen door bedrijven tegen te gaan, heeft geresulteerd in de eerste maatregelen van minister Asscher van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De inspectie SZW gaat actief op zoek naar bedrijven en sectoren die stages en

werkervaringsplaatsen oneigenlijk gebruiken. In de opsporing wordt een 'vacaturescan' toegepast. Werknemers zelf zullen niet snel bij de inspectie aankloppen, aangezien zij bang zijn om hun plek kwijt te raken en zij blijven hopen op de omzetting van hun stage naar een échte, betaalde baan, aldus Kerstens.

Asscher gaat jongerenorganisaties ook uitleggen wat nu precies de criteria zijn voor stages en werkervaringsplaatsen. Dat gaat hij onder andere in de sectoren psychologie, orthopedagogiek, architectuur en communicatie en marketing doen, want daar blijkt misbruik voor te komen.

Kerstens wil eigenlijk dat stages alleen nog maar worden toegestaan tijdens opleidingen. Hij wacht verdere maatregelen af. 'Uiteraard blijf ik erbovenop zitten en zal ik de minister tussentijds aan z'n jasje trekken als dat nodig is', klinkt het strijdvaardig.

UITKIJKEN VOOR NIEUW GRONINGS GEROMMEL

Coalitiepartijen VVD en PvdA houden vast aan de afgesproken daling van de gaswinning in Groningen. Dat zeggen zij in reactie op berichten dat de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) mogelijkheden ziet om veilig meer dan de afgesproken hoeveelheid van 27 miljard kuub op te pompen. Dat zou staan in een uitgelekt winningsplan voor de periode van oktober dit jaar tot oktober volgend jaar.

VVD-Kamerlid André Bosman wil 'vasthouden aan de ingezette daling'. PvdA-collega Jan Vos vindt dat minister Kamp van Economische Zaken het belang en de veiligheid van de Groningers boven het belang van de NAM moet stellen. Kamp zelf wacht eerst netjes het officiële winningsplan af, want zo is hij wel. En voor dit jaar heeft hij zich vastgelegd op 27 miljard kuub.

PENSIOEN: IEDER VOOR ZICH OF VERPLICHT VOOR ALLEN?

De Kamerleden Louis Bontes en Joram van Klaveren van de gelijknamige Groep in de Tweede Kamer maken zich zorgen over de aantasting van de pensioenen als gevolg van het rentebeleid van de Europese Centrale Bank (ECB). Zij willen weten of staatssecretaris Klijnsma van Sociale Zaken en Werkgelegenheid die zorgen deelt. Zij meldt in gesprek te zijn met De Nederlandsche Bank, de sociale partners, de pensioensector, de toezichthouder en het Centraal Planbureau om het 'cijferbeeld helder te krijgen'. Klijnsma wijst er wel op dat niet alleen de ECB verantwoordelijk is voor de lage rente.

Bontes en Van Klaveren willen burgers meer mogelijkheden geven om zelf dan maar voor een goed pensioen te zorgen. Volgens hen wil 40 procent van de Nederlanders van het verplichte aanvullende pensioen af. Klijnsma stelt het belangrijk te vinden dat alle werkenden een toereikend aanvullend pensioen kunnen opbouwen, en dat de verplichting daarom gehandhaafd moet blijven. Uit zichzelf leggen mensen te laat of te weinig geld opzij voor hun pensioen, aldus de staatssecretaris. Ook voorkomt verplichtstelling een 'neerwaartse concurrentie op arbeidsvoorwaarden'.

KAMERAGENDA WEEK 17

PLENAIR DEBAT:

Wet arbeidsvoorwaarden gedetacheerden in de EU

VASTE KAMERCOMMISSIE SZW:

Robotisering arbeidsmarkt

EERSTE KAMER:

Implementatie tabaksproductenrichtlijn

Forum op de tablet mis 'm niet

- Houden we Nederland in de fintech race? Hoe Willem Vermeend de leegloop van de Zuidas wil voorkomen
- Mekka zelfrijdende auto? Ook zonder auto-industrie wordt Nederland dé proeftuin
- Zo werkt dat dus: onze topsectoren maken de wereld een stukje beter

- Philips-topman Van Houten: 'Kabinet, zet in op binnenhalen World Expo'
- Lage rente? Investeren! Hoe het kabinet Nederland beter kan maken
- Alle woningen energie-neutraal? 'Het kán, maar verhuurdersheffing is spelbreker'

- Bezuinigt Justitie alsnog op diefstalpreventie? Waakhond? Neem maar een chihuahua
- V&D, Perry Sport, Dixons... Ontslagen werknemers gewild bij andere bedrijven
- Verkenner Lodewijk de Waal: 'Geef Wet werk en zekerheid de tijd om te bekijken'

NEEM NU EEN GRATIS ABONNEMENT OP OPINIEBLAD FORUM! DOWNLOAD DE APP IN DE APP STORE OF IN DE GOOGLE PLAY STORE